

Inhoudsopgave

Architectuurfotografie: Tony Vingerhoets	I
Documentairefotografie: Ilvy Njiokiktjien	16
Dronefotografie: Wiebe de Jager	28
Foodfotografie: Kamile Kave	42
Formule 1-fotografie: Peter van Egmond	56
Hondenfotografie: Monica van der Maden	80
Kinderfotografie: Eva Snoijink	92
Landschapsfotografie: Nando Harmsen	104
Muziekfotografie: Bart Heemskerk	118
Newbornfotografie: Brenda Olie	132
Portretfotografie: Bram van Dal	150
Reisfotografie: Laura Vink	164
Straatfotografie: Jeroen Swolfs	182
Trouwfotografie: Leonard Walpot	194
Urban furbexfotografie: Alice van Kempen	212
Digitale kunstwerken: Marc Bijl	230
Visie op fotografie: Huub en Lorette	236

Voorwoord

Op verzoek van de uitgever mochten we dit boek *Visie op Fotografie* naar eigen believen vullen met een aantal interviews van inspirerende fotografen. Hiervoor hebben we maar liefst 15 Nederlandse topfotografen, ieder excellerend in hun eigen vakgebied, geïnterviewd. Ze vertellen elk op hun eigen manier heel open over hun vak, hun werkwijze en waarom ze juist dit vakgebied gekozen hebben. En natuurlijk geven ze ook tips en inspireren ze je met mooie, interessante en meeslepende verhalende interviews die voorzien zijn van prachtige foto's.

Om deze klus te klaren moesten we eerst de geselecteerde fotografen persoonlijk benaderen, om te vragen of ze wilden en konden meewerken. Mede door corona hadden we het 'geluk' dat de meeste fotografen nu meer thuis waren, en zodoende in staat waren om mee te werken aan dit boek. Iedereen was enthousiast. Als volgende stap wilden we ons per fotograaf inlezen en inleven, om een passend en zó persoonlijk mogelijk interview op te stellen. De vragen werden vervolgens in de vorm van een Word-document verzonden en door de desbetreffende fotograaf beantwoord. Daarna door ons geredigeerd en over en weer verstuurd voor accordering. Soms namen we telefonisch contact op om te overleggen indien een vraag of antwoord minder duidelijk was, of om een foto wat meer toe te lichten. Mondeling gaan dingen soms toch wat handiger en écht face-to-face contact was als gevolg van de coronamaatregelen sowieso lastig. Dat waren vaak leuke gesprekken over een gezamenlijke passie.

Onze laatste bijdrage aan dit geweldige boek was om de foto's van de juiste onderschriften te voorzien. En na wederom wat 'over en weer verkeer' met de fotografen, een laatste check van het complete boek en uiteindelijk het onvermijdelijke uit handen geven hiervan aan de uitgever.

Natuurlijk willen we diverse mensen bedanken die bij het (schrijf)proces van dit boek betrokken waren. Ten eerste uiteraard de fotografen zelf – die heel wat tijd hebben besteed om vol passie de vragen te beantwoorden – voor de persoonlijke verhalen die zij met de lezer willen delen en de prachtige beelden die zij beschikbaar hebben gesteld. De uitgever die dit idee had, maar ons wel de vrije hand gaf qua invulling ervan. En natuurlijk de vormgever, de drukker en iedereen die we bij de uitgeverij nog niet genoemd hebben.

We hopen dat dit boek je net zo aanspreekt als ons en wensen je veel lees- en kijkplezier.

Lorette Janssen en Huub Keulers

Inleiding

Succesvolle fotografen blinken uit in hun vakgebied en hun beelden werken vaak inspirerend. Het is interessant om ze te ontmoeten, een kijkje achter de schermen te nemen en hun unieke verhalen te horen. En hoe mooi is het om van hun zienswijze, ervaringen en adviezen te leren, om uiteindelijk zelf ook betere foto's te maken. Dat wil toch iedere fotograaf die zichzelf serieus neemt?

Visie speelt een belangrijke rol bij de betere fotografen. Visie betekent onder andere je persoonlijke zienswijze zichtbaar maken door middel van beelden, waarbij een geheel eigen stijl kan ontstaan. Vaak weet de fotograaf vooraf welke foto's hij wil maken (of zij; daar waar we in dit boek 'hij' schrijven wordt vanzelfsprekend hij of zij bedoeld), op welke manier en wie of wat hij met zijn beelden wil bereiken. Indien nodig kan hij zijn visie aanpassen aan de vele en snelle ontwikkelingen. Zeker in de huidige tijd, waarin massa's foto's worden gemaakt en de markt onder druk staat. Het blijft daarom altijd een uitdaging voor bijna iedere fotograaf om onderscheidend en succesvol te zijn.

Elk interview in dit boek is fascinerend en bevat persoonlijke verhalen van 15 fotografen die hun passie, tips en adviezen delen. Hoe bereiden zij zich voor, wat is hun werkwijze en door wie of wat laten zij zich inspireren? Hoe fotografeer je bijvoorbeeld eten lekker smakelijk en wat zijn de trends bij huidige trouwreportages? Maar ook: hoe kun je slagen in de spannende wereld van de fotografie? De antwoorden op deze en andere interessante vragen vind je in woord en beeld in dit boek.

Een heel andere visie is afkomstig van gepassioneerd en bevlogen kunstenaar Marc Bijl. Hij creëert op artistieke wijze een geheel eigen ander uniek kunstwerk, en selecteert als basis hiervoor meestal een speciale (sport)foto. Omdat we de lezer zijn zienswijze niet willen onthouden, tonen we hier tevens een aantal van zijn kunstwerken en vertelt Marc ook iets over zichzelf.

En *last but not least*, daar we zelf niet alleen schrijven maar ook fotograferen, hebben we ter afsluiting een kort stukje tekst over onze passie én een aantal foto's toegevoegd.

Architectuurfotografie

TONY VINGERHOETS

Tony, wil je jezelf even voorstellen, voor degenen die je nog niet kennen?

Laat ik me even voorstellen. Ik ben Tony Vingerhoets, een fotograaf die graag werkt met Canon-camera's en tilt/shiftlenzen. De fotografische basisbeginselen heb ik geleerd in het analoge tijdperk op de Koninklijke Kunstacademie in 's-Hertogenbosch. Na de academie koos ik voor een carrière als grafisch vormgever en ben ik een designbureau gestart dat ik in 2004 vaarwel heb gezegd. Kort daarna besloot ik me te vestigen als fotograaf in Beijing (hoofdstad China). Daar heb ik mijn passie voor fotografie nieuw leven ingeblazen, omdat dat het aangewezen medium was om mijn verwondering voor het bijzondere land te visualiseren.

Waarom heb je juist voor architectuur- en urbanlandscapefotografie gekozen, en wie inspireerde jou toen en nu?

Direct nadat ik me in 2005 had gevestigd als fotograaf in Beijing kwam ik in contact met SOHO China, de nummer 1 projectontwikkelaar in China. Dat klikte meteen en gedurende mijn twaalf jaar in China heb ik veel van hun majeure projecten gefotografeerd, maar ook stedelijke dynamiek en lifestyle. Dat was vaak tot de verbeelding sprekende architectuur, ontworpen door bekende architecten zoals Zaha Hadid. Op die manier heb ik veel ervaring opgedaan op het vlak van architectuur, dat een bijzondere tak van fotografie is, omdat het vaak onderwerpen zijn van grote omvang die je alleen met bestaand licht kunt fotograferen.

Hoe ziet een gemiddelde werkweek er voor je uit en welke impact heeft corona hierop?

Om te beginnen houd ik van efficiënt en gestructureerd werken. Dagelijks krijg ik veel e-mail omdat ik ook foto-events doe zoals masterclasses, lezingen en fototours. Mensen willen graag informatie voordat ze een event boeken en daar besteed ik tamelijk veel tijd aan. Shootings plan ik uitsluitend bij schemer (blauwe halfuurtje), zonsopgang of -ondergang, omdat je bij dat licht meestal de beste foto's maakt, of dat nu architectuur, landschap of industrieel is. Deze shootings vereisen veel voorbereiding, zoals research en locatiescouting. En laten we de nabewerking van de RAW's niet vergeten, wat vaak nog tijdrovender is dan de shootings. Door COVID 19 en de lockdownperiodes werk ik meer thuis in m'n studio dan voorheen. Ook ben ik druk doende met een serie webinars die op korte termijn online gaan.

Je hebt lange tijd in China gewoond en er de mooiste plekken gefotografeerd. Vind je nog voldoende uitdagingen in de Benelux?

In China heb ik als fotograaf een geweldige tijd gehad omdat er in metropolen zoals Beijing, Shanghai en Guangzhou een ongekende dynamiek heerst. Alles ontwikkelt zich daar in sneltreinvaart en iconische architectuur schiet overal in deze steden als paddenstoelen uit de grond. De reden waarom ik met mijn Chinese vrouw de overstek heb gemaakt naar de Benelux is luchtverontreiniging, overbevolking en een zwaar gecensureerd internet dat voor expats onwerkbaar is. Terug in de Benelux was voor ons een heuse cultuurshock,

Airport Beijing (China) is een ideale plek om dynamische beelden te maken.

omdat hier alles kleinschaliger is – wat natuurlijk ook voordelen heeft. En zeker wanneer je als starter weer een nieuwe business moet opbouwen zijn er volop uitdagingen. Ook vind ik hier schitterende architectuur en fraaie landschappen, vooral in De Kempen waar ik momenteel woon.

Wat is het gekste of mooiste gebouw dat je ooit hebt gefotografeerd?

Deze vraag is moeilijk te beantwoorden, omdat ik ontelbare mooie gebouwen heb

gefotografeerd. Maar eenmaal terug (2017) werd ik spontaan verliefd op het Port House in Antwerpen, ontworpen door het mij bekende bureau Zaha Hadid. Het is een zeer gewaagde creatie die uit de koker van mevrouw Zaha Hadid komt, de oprichter van dit befaamde architectenbureau. Ik heb toen besloten er een studieobject van te maken en heb er totaal 25 shootings gedaan in anderhalf jaar tijd. Het gebouw heb ik vanuit 28 verschillende invalshoeken gefotografeerd, telkens bij andere weersomstandigheden en licht, op verschil-

Rabobank Utrecht tijdens het 'blauwe halfuurtje.'

lende tijdstippen. Die portfolio gebruik ik graag in mijn *Masterclass Architecture Photography* om te visualiseren op hoeveel verschillende manieren je een gebouw kunt fotograferen.

Foto rechts: het Port House in Antwerpen, ontworpen door het befaamde architectenbureau Zaha Hadid.

Wat is je favoriete camera/lens-combinatie en waarom?

Momenteel is mijn favoriete camera/lens-combinatie de Canon 5DsR in combinatie met de Canon TS-E 24mm F/3.5L MKII. Deze 50MP-camera heeft momenteel de hoogste resolutie in de line-up van Canon. Scherpste en microcontrast zijn geweldig, alhoewel de nieuwe Canon R5 een beter dynamisch bereik en ook shadow recovery heeft. De nickname van de TS-E 24mm F/3.5L MKII is 'King of Architecture' en dat zegt eigenlijk genoeg. Samen met de Canon TS-E 17mm F/4L is dit de ultieme lens voor architectuur, omdat je er tijdens de shoot perspectivische vertekening mee kunt corrigeren. Daarnaast leveren deze lenzen een beeldkwaliteit die tegen cinelenzen aanschurkt met schitterende kleurweergave, bizarre scherpste en een boterzacht bokeh. Zoals je merkt ben ik er nogal lyrisch over. Maar dat mag ook wel als je de prijskaartjes ziet!

Wat zoek je in een beeld, wanneer is dat voor jou geslaagd en is er een foto die je nog zou willen maken?

Wat ik vooral zoek in een foto is bezieling, want een foto moet mensen beroeren, of dat nu een landschap, architectuurfoto, portret of stilleven is. In mijn architectuurfotografie streef ik ernaar om een bepaalde dramatiek aan een beeld toe te voegen, door te fotograferen bij bijzonder licht of bijzondere weersomstandigheden. Ook zoek ik naar verrassende invalshoeken, waardoor een onderwerp weer net even anders uit de verf komt. De perfecte foto bestaat niet, want iedereen ervaart een beeld weer op een andere manier. Ik ben enorm kritisch op mijn eigen werk, om

mezelf te blijven ontwikkelen. Als je achterover gaat leunen verlies je namelijk scherpste om onderscheidende foto's te blijven maken. Overigens zit dat niet in de apparatuur, maar in het vermogen om te observeren en de manier waarop je dingen visueel beleeft.

Als je één optie zou mogen toevoegen aan je huidige camera, waar zou je dan voor kiezen en waarom?

Tja, zo'n kantelbaar lcd-scherm is natuurlijk wel handig, maar zonder dat maak ik ook prima shots. Wat ik echt wil is een daverend dynamisch bereik, en dat schijnt de nieuwe Canon R5 te hebben. Nu schiet ik zonder uitzondering multi-exposure (belichtingstrapjes), zodat ik in de nabewerking beelden kan samenvoegen tot één foto met een uitzonderlijk hoog dynamisch bereik. Maar dat wordt lastig bij landschapsfotografie waar geringe wind al meteen beweging brengt in vegetatie, dat onscherpste veroorzaakt bij file blending. In zo'n geval zou je een drie stops onderbelicht shot kunnen maken dat je makkelijk kunt ophalen zonder al te veel ruis. Nu moet ik zeggen dat Adobe PS 2021 ook een verbeterde *shadow recovery* heeft, dus kan ik voorlopig nog even werken met de Canon 5DsR.

Foto rechts: met de Canon TS-E 24mm F/3.5L MKII is zelfs de perspectivische vervorming van de gigantisch hoge wolkenkrabbers van Shanghai Pudong heel goed te corrigeren.

Foto volgende pagina: het Port House in Antwerpen.

Hoe onderscheid jij je van de vele andere fotografen?

Eerlijk gezegd ben ik daar niet zo mee bezig. Ik zie veel (jonge) fotografen schitterend werk maken waar ik erg van kan genieten. Dat werkt inspirerend, maar desondanks blijf ik bij mijn eigen aanpak. De angst dat er iemand betere foto's maakt ken ik niet, want ik denk niet in die termen. Daarom deel ik ook graag mijn visie en ervaring met deelnemers van mijn events. Want wat is er mooier dan mensen om je heen die dezelfde passie voor fotografie hebben? Men zegt regelmatig dat mijn werk erg herkenbaar is en dat vind ik

Haven van Antwerpen.

best een compliment. Wellicht dat het zich op die manier onderscheidt, maar wat blijft is dat iedereen een beeld weer anders ervaart; juist dat maakt fotografie zo veelzijdig.

Wat is jouw visie op de ontwikkelingen in de fotografie en hoe denk je hiermee om te gaan?

Digitalisering, de stockfoto-industrie en internet zijn factoren die fotografie voor goed hebben veranderd. Als vak is het dood, maar springlevend als het gaat om beleving. We zien dat de nieuwe generatie camera's en bewerkingssoftware steeds slimmer wordt, waardoor je met gemak indrukwekkende foto's kunt maken. Dat is enerzijds mooi, maar anderzijds een teloorgang van vaardigheden. Zelf hecht ik namelijk meer waarde aan vaardigheid dan aan kwaliteit van camera's of lenzen. Ik kan je namelijk meenemen naar de allermooiste locaties, maar als je niet weet waar je je statief moet neerzetten bak je er weinig van. Maar laat ik zeggen dat ik als beeldmaker de nieuwe ontwikkelingen omhels zolang *artificial intelligence* (AI) het niet helemaal van ons overneemt. Want dan ga ik echt wat anders doen.

Heb je een foto waar je erg trots op bent of heel mooie herinneringen aan hebt?

Ik heb al aangegeven dat ik de lat tamelijk hoog leg voor mezelf en niet zo snel content ben met m'n foto's. Zoals ik reeds vertelde heb ik het Port House in Antwerpen veelvuldig gefotografeerd, en daar zitten wel enkele pareltjes tussen waar ik graag naar kijk. Maar zo nu en dan kijk ik ook met weemoed naar mijn duizenden foto's

die ik tijdens reizen door China heb geschoten. Dan beleef ik weer opnieuw het moment waarop een bepaalde foto is gemaakt. Mijn betere architectuurfoto's heb ik de afgelopen drie jaar gemaakt in Antwerpen en Rotterdam op de Kop van Zuid. Maar daarnaast heb ik ook uitstekende avondopnamen kunnen maken in de Antwerpse havens, die een zeer dynamisch onderwerp vormen!

Hoe groot is het belang om architectonisch onderlegd te zijn om het karakter van een gebouw goed weer te geven?

Deze vraag hangt ervan af hoever je wilt gaan in fotografie. Laat ik zeggen dat wanneer je onderscheidende architectuurfoto's wilt maken, dat niet mogelijk is zonder research en kennis van gebouwen en architectuur. In mijn *Masterclass Architecture Photography* start ik daarom met de definitie van architectuur. Deze is gebaseerd op *Architectura Libri Decem*, het vroegste werk over architectuur van Vitruvius Pollio, de rijksbouwmeester van de Romeinse Keizer Augustus. Maar alles begint met een concept, of een beeld in je hoofd dat vertelt wat en hoe je dat wilt fotograferen. En daar moet je vervolgens je voorbereiding op afstemmen. Anders ben je in het wilde weg aan het fotograferen, met hoogstens enkele *lucky shots*.

Welke tips heb je voor beginnende architectuurfotografen die geen tilt/shiftlens in hun bezit hebben, terwijl verticale lijnen toch een must zijn?

Correctie van perspectivische vervorming is geen doel op zich, maar wel de norm in architectuurfotografie. Je kunt het overi-

gens als effect gebruiken in bepaalde architectuurfoto's. Perspectiefcorrectie is natuurlijk mogelijk in de nabewerking, maar dan dien je daar tijdens de shoot wel rekening mee te houden, omdat je veel van je bestand verliest. Hoe geavanceerd software ook is, er gaat nog steeds niets boven een tilt/shiftlens waarmee je de perspectivische vervorming tijdens de shoot corrigeert. Ik begrijp heus wel dat de aanschafprijs van zo'n lens veel mensen afschrikt, maar voor professionele architectuurfotografie is er geen alternatief. Tijd is namelijk geld. Een opdrachtgever gaat niet je correctietijd vergoeden, dat kun je vergeten.

Welke momenten zijn het beste om sfeervolle architectuurbeelden te maken, en met welke aspecten dien je dan rekening te houden?

Ik fotografeer vooral tijdens bijzondere licht- of weersomstandigheden, zoals bij zonsopgang, schemer (het blauwe halfuurtje) of bij een zonsondergang. Maar omdat de natuur grillig is kun je licht niet naar je hand zetten, en zul je regelmatig terug moeten gaan naar een locatie voor foto's met een hoog wow-gehalte. Alleen wanneer je gedreven bent en geduld hebt zul je op een gegeven moment spectaculaire architectuurfoto's maken. Je ziet er genoeg op internet, maar daar wordt meestal niet bij verteld hoeveel tijd en energie dat heeft gekost. Laat je dus nooit van de wijs brengen en wees vasthoudend. Geef niet op tot dat je ook zulke foto's schiet!

Foto rechts: Kop van Zuid, Rotterdam.

Volgende pagina: Provinciehuis Den Bosch.